

DE
GABELLAE DETRACTIONE
EX VSV
FORI SAXONICI ELECTORALIS
AESTIMANDA
SPECIMEN II.

1793, 18

ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
AVCTORITATE

PRAESIDE
SAMVELE FRIDERICO IVNGHANSIO
IVR. VTR. DOCT.

DIE XXX. MAII A. R. S. c1793

H. L. Q. CC.

COLLOQVIVM PVBLICVM INSTITVET
IOANNES GOTTLQB BEYERVS
FRIBERGENSIS

LIPSAE
EX OFFICINA SAALBACHIA

DE
GABRIELAE DETRACTIOE

EX VSV
FORI SAXONICI ELECTORALIS
FRIDERICO ALBERTO
SPECIMEN II

ILLVSTRIS IVRECONSULTORVM ORDINIS

AVCTORITATE

PRAESIDE

SAMUELE FRIDERICO IVNGHANSIO

IVRE VTE DOCT

die xxx. maii a. n. e. cl. m. cccc. lxxxiij

M. L. G. C.

COLLEGIUM PUBLI-CVM GENTIVM

IOHANNES GOTTLIEB BRYERVS

LIBRENTIS

L. I. S. I. A. E.

EX OFFICINA KAMMERICIA

ILLVSTRISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

DOMINO

FRIDERICO ADOLPHO A BVRGSDORF

DOMINO ET DYNASTAE IN ZCHEIPLITZ ETC. SERENISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS
SAXONIAE CANCELLARIO REGIMINIS SVPREMI

REL.

ILLVSTRISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

DOMINO

AVGVSTO GOTTLIEB

S. R. I. LIBERO BARONI

A GAERTNER

SERENISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS SAXONIAE VICE-CANCELLARIO
SVMMI REGIMINIS

REL.

ILLUSTRISSIMO AEGRO EXCELLENTISSIMO

DOMINO

FRIEDRICO ADOLPHO A BARSDORF

HOMINO ET DIVITIBUS IN KEMERITZ ET BERNHARDI BERNHARDI BERNHARDI

PROFESSORE CANCELLARIO RECTORI

1704

ILLUSTRISSIMO AEGRO EXCELLENTISSIMO

DOMINO

AVGVSTO GOTTLIB

A GAERTNER

PROFESSORE CANCELLARIO RECTORI

1704

ILLUSTRISSIMO AEGRO EXCELLENTISSIMO

DOMINO

AVGVSTO GOTTLIB

A GAERTNER

PROFESSORE CANCELLARIO RECTORI

1704

ILLVSTRISSIMI

ATQVE

EXCELLENTISSIMI

DOMINI

Tot tantaque extant insignis favoris ac praeclaræ indulgentiæ documenta, quibus me hucusque condecorare haud dedignati estis, ut impar mihi ipse quidem videar referendæ gratiæ; tamen cum publicum studii iuris specimen sum editurus, ad clientis deditissimi deuinctissimique officium pertinere putavi, hac occasione meum animum exinde gratissimum VOBIS publice significare. Hic enim iamdudum flagitat, obseruantiam atque pietatem, qua VOS suscipio ac veneror, publico quodam monumento testatam relinquere, omnibusque palam facere, quam saluæ res meae sub VESTRA tutela hucusque fuerunt. Quemadmodum

vero

vero *VOS* humanissimis precibus rogatos cupio, velitis hunc meum
qualemcunque libellum, quem *NOMINIBVS VESTRIS IL-
LIVSTRISSIMIS* et *EXCELLENTISSIMIS* ornari
ausus sum, placido vultu ac gratioso excipere; ita etiam ardentissima
Vota pro *VESTRA* salute, qua florente publica floret salus, devo-
tissime explico, ut summum Numen *VOS* in patriae emolumentum et
meum denique praesidium rebus mortalibus diu interesse, nec nisi paula-
tim senescere iubeat. Caeterum beneficiorum *VESTRORVM* mul-
tifariam in me collatorum continua per omnem aetatem culturus memoria,
res meas semper ita geram, ut in summo iam significatae obseruantiae
studio nulli unquam cessisse videar.

NOMINIBVS VESTRIS ILLVSTRISSIMIS

ATQVE

EXCELLENTISSIMIS

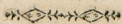
*ADDICTISSIMVS IDEMQVE
DEVINCTISSIMVS*

D. SAMVEL FRIDERICVS IVNGHANS.

Temporis angustia impeditus, quominus *SECUNDAM* Sectionem speciminis mei I. de gabellae detractioe ex usu fori Saxonici Elect. aestimanda haud ita pridem exhibiti penitus absoluere potuerim; iam fauorabilem occasionem, qua mihi licentia, publice differendi, iterum data est, eo lubentius amplector, quo magis officio meo perinde satisfacere et reliqua, quae ad hanc sectionem pertinent atque personas, quae gabellam exposcere possunt, adhuc spectant, vberius exponere: simul quoque *TERTIAM* libelli mei sectionem ad diuersitatem locorum, ex quibus et ad quae bonorum exportatio procedit, directam, inchoare possim.

§. XXII.

Iam paulo grauior existet inuestigatio fundamenti, in quo actus possessorii ad acquirendam legitimam iuris detractus possessionem innitantur, praefertim cum hic sententias habeamus diuisas. *ALII* enim ad stabiliendam iuris detractus possessionem desiderant, vt gabella semper extra casum retorsionis exacta fuerit, et simul ad Decisionem Elect. VI. d. a. 1746. qua retorsioni vis prorfus adempta est, strenue prouocant; *ALII* vero actus vi retorsionis enatos facilius admittunt, probationem fere impossibilem fore dicentes, nisi eiusmodi actus simul ad computum venirent. *ALII* denique distinguunt inter translationem bonorum, quae fit ad loca extra Saxoniam sita, et quae sit intra huius fines ex vna tantum iurisdictione in alteram. In illa admittunt actus vi retorsionis exercitos pro stabilienda detractus possessione legitima; in hac vero neutiquam. Si dicendum, quod res est, hae posteriores opiniones admodum magnam aequitatis et iustitiae speciem prae se ferre videntur. Nam *PRIMO* quod translationem bonorum extra Saxoniam attinet, non statim praesumendum est, intermissam gabellae exactioem erga alios magistratus, qui detractum, vel plane ignorant, vel non stricte exercent, statim pro libera, spontanea et voluntaria omissione iuris exercitii existimari posse; *DEINDE* respectu bonorum, quae intra fines Saxoniae ex vna iurisdictione in alteram

transferuntur, caute monendum est, decisionem nouissimam supra allegatam retorsionem quidem prohibere, sed ad actus ante huius publicationem perfectos, tanquam ad anteriora, non etiam trahendam esse. Quod iam ex permisso iuris detractus legitime quaesiti exercitio, eo magis apparet, quo minus in huius demonstratione actus antiquiores ante annum 1746. perfecti, ex interpretatione decisionis saepius dictae omnino respuerentur. Iam vero duo hac in re, quae singulatim sint spectanda in censum venire existimauerim. ALIUD enim est exercitium iuris detractus vi retorsionis factum, in quo tantum ad ideam exercitium respicitur alterius domini vel magistratus, in cuius territorium vel iurisdictionem bona transportantur⁹⁰⁾. ALIUD vero est exercitium, quod ex legitima possessione, sine respectu ad consuetudinem illius loci, in quem translatio bonorum facta est, originem ducit. VTRVMQUE longe diuersum esse, per se patet, nec vnum cum altero commiscendum esse, res ipsa postulat. Quapropter illorum sententia, ex qua possessio legitima per actus vi retorsionis exercitos probata dari non potest, veritati conuenientior et menti adeo Serenissimi legislatoris Saxonici magis accommodata videtur. Hic enim, vt ex Generali, occasione conuentionis cum Duce Vimariensi super detractu inuitae, nuperrime sub d. 9. Febr. 1792. emissio in Mantissa sub N. XII. verbotenus inserto, clarius elucet, iura detractus sanctissime seruat et illis adeo valorem iustissimum tum tribuit, cum bona ex illorum iurisdictione in terras sub laudata conuentione comprehensas transferuntur. Illis e contrario actibus, quibus gabella vi retorsionis exigitur, omnes adimuntur effectus, addita grauissima prohibitione, ne vnquam detractus, sub praetextu retorsionis, deficiente iure legitime deducto, erga terras Vimarienses exerceatur. Quae omnia etiam ex responsione a Regimine supremo Elect. Senatui Ostiensi d. d. 12. Febr. 1787. data in Appendice sub N. XIII. adiecta perlucide emicant; cum in hac iussum, vt, quoniam ius detrahendi gabellam in Saxonice et Danice prouinciis certa conuentione inuicem sublatum sit, Senatus, actis publicis singulos casus et ad rem facientes comprehendentibus adiectis, ante omnia referat, num extra casum retorsionis etiam fundatam possessionem iuris exigendi gabellam legitime adeptus sit? Neminem fore putauerim, quin ex his diuersam naturam huius iuris et diuersos exinde prouenientes effectus habeat perspectos.

§. XXIII.

⁹⁰⁾ *Rechenberg* de detr. fundam. retors. *Idem* progr. quo casu ret. detr. permitt.

§. XXIII.

In recensione mediorem probandi vero morari haud lubet, de quibus pro diuersitate casuum, vix vlla certa dari potest regula. Res ipsa plerumque editionem rationum fiscalium aliorumque in scriniis repositorum actuum suadebit ⁹¹⁾, quae, tanquam eminentiora documenta faciliorem haud dubie possessionis illustrationem praebere valent. At enim vero de huius interruptione paucissimis addere licet, non deesse ICTos, qui contradictione quacunque ab altera parte prolata, possessionem quaesitam statim turbari existiment. Nec negandum, celebriores adeo ICTos in doctrina de interruptione praescriptionis admodum variare ⁹²⁾. Sed fortioribus argumentis omnis res ad contradictiones in forum deductas dirigenda videtur, cum extra iudicialis denegatio, etiamsi causa decisa non fuerit, praescriptionem iuris detractus vix interrumpere valeat. Qua in re praeuentum habeo Celeberrimum ICTorum Lipsiensium Ordinem ⁹³⁾, cui non absque fiducia subscribere malle. Magistratus igitur, qui in epistola superiori missa de contradictione super detractioe gabellae iam olim iudicialiter facta quaedam immiscet, tamen huius decisionem neget et contradicentis renunciationem simul alleget, causam suam valde dubiam reddit et praesumptionem contra se excitat. Gabellae enim denegationem iam in iudicium vere deductam esse, exinde patet.

§. XXIV.

Cum vero priuatorum magistratuum iura detractus legitima probatione in aprico sint posita, princeps iustissimus haec sanctissime tuetur, nec unquam aliquid, quo priuati illis vel plane exuantur, vel in illorum exercitio turbentur, permittit, nec reditus eorum legitimos ad commoda iurisdictionis in compensationem huius onerum referendos contra aequitatem diminuit. Et princeps elementissimus eo vsque iustitiae procedit, vt, extraneis magistratibus, ad immunitatem detractus in exportatione bonorum consequendam, patrimoniali magistratui reuersales offerentibus, domesticos tamen magistratus, vt, nisi sponte sua velint, eiusmodi litteras exterorum reuersales accipiant, et bona exportanda a gabella immunia dimittant, numquam adigere, sed ipsorum libero arbitrio reuersalium eiusmodi receptionem relinquere soleat.

F 2

Quin

⁹¹⁾ *Schröter*, de gabella detr. §. 69. *Socin. Tun. consil.* 61. n. 2. l. 3. *Magon decif.* 10. n. 47.

⁹²⁾ *Carpzov P. II. c. 7. def. 2.* *Wernerher P. VI. obs.* 400.

⁹³⁾ de *Winkler* ad Berg. Oec. L. II. T. II. th. 26.

Quin imo exteris non raro simul expressis verbis responderi solet, priuatorum magistratum iura seruanda, nec ad imminutionem eorum quicquam molendum esse, in alio casu vero, qui immediatos principis ciues tangat, oblatas reuerfales se lubenter accepturum esse. Vnde saepissime fieri solet, vt princeps ad epistolas magistratum priuatorum in causis detractus, iure quaesito ab his bene demonstrato, plerumque ita respondeat, vt, nisi litteras reuerfales ab extraneis vltro accipere vellent, gabellam vltatam exposcerent. Longe aliter vero res se habet, si magistratus tali iure non gaudent, quo casu princeps pro rebus circumstantibus aut detractum permittit, aut praesertim si status pactitius §. XXII. notatus existat, exportationem immunem esse iubet. Certiores nos de hoc reddit Rescriptum Iudici Oppurgensi sub d. 5. Dec. 1783. datum infra sub N. XIV. insertum, quo ius detrahendi gabellam de hereditate nobilis cuiusdam defunctae denegatur quidem, hac tamen simul adiecta reservatione, vt, si iurisdictionis dominus ex fundata legitima possessione ius detractus exercere valeat, nec hereditatem erga reuerfales datas absque gabella dimittere vellet, hanc suam iuris possessionem ante omnia sufficienter doceat. In eo etiam conueniunt plures Doctores, magistratum cogi non posse, vt ius detractiois ex hereditatibus maxime idque legitime quaesitum dimittat, quamuis alterius loci magistratus hereditatem quandam, sub conditione exhibendarum litterarum reuerfaliu, cui illius magistratus ditioni subiecto non deminutam transmittere sponte se offerat ⁹⁴⁾. Nec res mutari potest, si detractio gabellae in illa ciuitate, in quam bona transferuntur, plane non introducta sit; Hoc enim tantum illis magistratibus, qui gabellam vi reuersionis postulant, non autem his, qui iure quaesito instructi sunt et hoc plene demonstrarunt, opponi potest. Nulla etiam iniquitas in exercitio huius iuris aduersus principem cernitur, licet ei summa iurisdictione in eiusmodi magistratus competat. Et ne iniquitas quidem in exercitio talis iuris quaesiti quoad bona Schriftfaffiorum et superiore foro gaudentium adesse videtur, cum magistratus ab ipso principe non impediuntur, quo minus gabellam de illorum bonis, dummodo haec sub iurisdictione priuatorum se habeant, aut illi in hac iurisdictione vixerint, recte exigant, vt in §. XVIII et XVIII. Speciminis mei I. haud ita pridem editi vberius proposui. Non plane quidem nego, principem vi superioritatis territorialis gabellam a magistratu ex iure detractus quaesito exactam, vel in totum vel pro parte remittere et sic, rebus suadentibus, exceptionem quasi a regula in singulari casu admittere

94) Berger, Occ. iur. L. I. T. II. th. 13. not. 4.

tere posse. Sed tamen non eo ipso sublata prorsus videmus iura priuatorum, cum eiusmodi exceptione semper clausulam, quod absque consequentia et saluo iure, in casu specialissimo exportatio absque detractus exercitio permessa fuerit, ab ipso principe iustissimo insertam habeamus. Patet hoc ex Rescripto iudicio Rützensgrünenfi sub d. 22. Ian. 1754. transmissio.

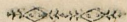
§. XXV.

Caeterum res ipsa loquitur, omnes eos, qui gabellam vel vi retorfonis, vel ex iure quaesito et legitime deducto detrahere valent, ad eruendam hereditatem et praesertim ad perspicienda bona, quae detractui subiacent, variis remediis vti posse. Sic enim non solum inuentarii confectionem aut iuratae specificationis editionem rite iniungunt, sed etiam artis peritos et taxatores adhibent, imo, si fortasse bona quaedam alienata sunt, vel alia occurrunt dubia, et ab herede etiam et ab exportante iurisiurandi praestationem iuste postulant. Nec vllum discrimen inter fiscum Electoralem et priuatorum magistratuum, nec inter bona, quae transferuntur ex Saxonia, vel intra huius fines ex vna iurisdictione in alteram hic intercedit. Qua in re plures Auctores⁹⁵⁾ conspirantes habemus et varia illustriora exempla, quae ex Rescriptis, Praefecto Schweinidicensi d. d. 17. Nov. 1764. et 7. Febr. 1765. datis apparent, rem ab omni dubitatione excludunt.

§. XXVI.

In eo autem haesitant plures, si magistratui cuidam, qui iure detractus legitime quaesito non praeditus est, nihilominus gabellae solutio vltro promissa fuerit. Interdum hoc fieri solet, praesertim si nobiles, qui in plurimis Germaniae provinciis immunitate a detractu gaudent, sub iurisdictione patrimonialis magistratus bona forte immobilia acquirunt, et huic, ad euitandas futuras, intuitu nobilitatis obuientes difficultates, iam in antecessum promittunt, casu eueniente, ab heredibus eorum, etiamsi nobiles sint, gabellam solutam iri. Obstare quidem videtur primo, nemini plus iuris tribuendum esse, quam vere illi competit, ergo vnus spontanea concessione magistratui acquiri non posse, quod, nisi contra vniuersos legitime acquisiuerit, habere plane non posse videatur. DEINDE fundamenta detractiois esse vel retorfonem vel ius quaesitum legitime introductum, quae vtraque hic cessarent, adeo,

⁹⁵⁾ *Thomasius*, de iure detr. §. 30. *Roberius*, de sarcina emigr. c. 4. tit. 5.

vt, in horum defectu, priuato non possit facultas gabellam exigendi comparari. POSTREMO gabellam, etiam si in casu enarrato soluta fuerit, manere indebitum et hinc inde conditione indebiti posse repeti. Verum alios a me hic dissentire, lubenter patiar, modo rationes, quibus opinio mea fulcitur, doctioribus non a principiis iuris alienae videantur. PRIMO libertas, se contra obseruantiam obstringendo et fauori pro se introducto renunciandi, nemini imminuitur, nec vlli acceptatio huius promissi denegatur, nec omnino iura aliorum in immunitate remanentium per eiusmodi pactum infringuntur, aut saltem deminuuntur. Id quotidie in praestatione operarum rusticarum, accidere videmus, quae licet certus pagus vel circulus ab vna vel altera harum praestationum immunis sit, tamen ab vno vel altero indiuiduo eiusdem pagi vel circuli haud dubie promitti et praestari possunt. Accedit DEINDE, quod defectus iuris quaesiti et legitime probati vti et retorsionis non statim pactum singulare statutum excludat. Magistratum iurisdictione praeditum esse, vel alio modo in §. II. Speciminis I. denotato facultatem gabellae accipiendae acquisiuisse et hic fundamentum detractus stabilitum esse, sufficit. Ideoque exemplum, de quo modo disserui, iura tantum partium, pacto singulari firmata, continet et ex regulis iuris inde emanantibus diiudicandus est. Reliqua DENIQUE, quae hic agitantur, naturae conditionis indebiti plane repugnant, cum omne id, quod vel naturali vel civili iure debetur, indebitum dici nequeat l. 3. §. 7. D. quod quisque iuris l. 42. D. d. cond. ind. et ea, quae iam nudo pacto debentur, ad indebita non referenda sint, l. 3. Cod. d. vsuris. Praeterea vniciuique, qui rerum suarum liberam habet administrationem, integrum sit, magistratui donandi, quantum velit, et quocumque tandem nomine donum promissum ornet, in eum libere transferendi.

§. XXVII.

Ad quaestiones denique notatu digniores, quae magistratus iure detractus gaudentes simul spectant, etiam haec referenda videtur, num Commissarius principis in causa hereditaria, sibi speciatim delegata, etiam gabellam exigere valeat? Accidit forte, vt hic ex ea hereditate, cuius curam et distributionem princeps ei, tanquam praefecto Electorali, commisit, bona mobilia, vel pecuniam, ex venditione immobilium ad depositum relatam heredibus transmittere debeat extraneis. Qui quidem Commissarius iura detractus legitime quaesita et praefecturae sibi demandatae bene adhaerentia respicere gabellamque a dictis heredibus exigere vellet, magistratus eorum
 loco-

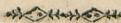
locorum in quibus defunctus habitauerit et bona reliquerit, vehementer contradicerent. Nec horum motus reprehendendi viderentur, dummodo iura detractus, quoad bona defuncti iis vere competere. Ex eo enim, quod princeps hereditatis curam et distributionem praefecto commisit, non statim sequitur, illum et gabellae exactionem ei simul demandasse. Pari modo nec omnia alia iurisdictionis exercitia, quae magistratibus non absque iusta causa adimenda sunt, tacite videntur delegata. Quod apparet ex commissa causa debitorem obaeratum et huius creditores respiciente, quo non etiam venditio bonorum auctionis lege instituenda simul comprehenditur. Quod enim quidam ex l. 2. D. de iurisdic. et c. 5. X. de off. et potest. iud. deleg. statuunt 96), commissarialibus, nisi certi limites sint positi, omnia ea tacite inesse, quae ex natura negotii commissi fluunt, id sane huc argumentum non facit, cum hereditas curari, ordine disponi, et heredibus tradi sine gabellae exactione utique queat, utpote quae separatum plane et distinctum ab hereditatis ordinandae cura negotium constituit. Nec omnino ommittendum, commissarialia, tanquam irregularia, stricte interpretanda esse 97). Sunt enim mandati instar, quod stricte interpretationis est, l. 5. pr. D. et l. 12. C. Mandati. Nec a principe iustissimo expectandum est, eum per delegationem iudicis, cui certam directionem in modo processus tantum commisit, iura magistratus huc vsque salva, vel in minimo articulo laedere voluisse. Quapropter Commissarium principis, in casu, quo partes hereditatis detractio gabellae forte subiiciunt, hoc non solum magistratui competenti statim annunciare, sed et hunc de appropinquante solutione absque mora certiore reddere, magis decet. Ita enim iudicavit Regimen supremum Elect. in Responsione ad Praefectum Schwarzenbergensem d. d. 28. April 1768. transmissa.

§. XXVIII.

Coronidis loco adhuc pauca de effectibus iuris detractus quaesiti et de modo exigendi gabellam allubescit addere. Hanc, ut plures magistratum reditus, ad onera realia referenda esse, adeoque tacita hypothecca gaudere, vix crederem, etsi non desint, qui ex l. 1. 2. Cod. si propter publ. pensit. l. 1. 6. in quibus caus. pign. et hyp. tac. contr. l. 46. §. 3. D. de iur. fisci l. 10. D. de manu-

96) Hellsfeld, Jurisp. forens. T. 1. §. 199.

97) Struyck ad Laur. ric. de iudic. Böhmner ius Eccl. prot. L. I. Tit. 29. §. 35.

manumiff. ita sentiant ⁹⁸) et adeo inter magistratus, quibus iura fisci competunt vel non competunt, distinguant ⁹⁹). Nec possum a me impetrare, vt illis adftipuler, qui ex interpretatione Mandati Elect. d. 26. Iul. 1730. ¹⁰⁰). editi, ob verba: Unferm *Fisco*, in fauorabiliores fisci Electoralis partes inclinare velint; Huc enim diffensus Doctorum referendus non est, ex comparatione huius Mandati et Tit. XLV. O. P. S. originem ducens, cum ibi sermo potius de annuis redditibus fit ¹⁰¹). Quibus praesuppositis actio hypothecaria vel realis locum habere vix potest, ad exigendam gabellam, et non nisi actio personalis, scilicet condictio ex lege, priuilegio, vel moribus remanere videtur ¹⁰²). Et hoc etiam si non alia argumenta adessent, ex eo tamen iam apparet, quod possessor praedii ipse emtionis pretium, absque gabellae reservatione, ex eo soluens, vix conueniri poterit, nisi forte dolose egerit, vel inhibitioni datae non obtemperauerit. Magistratus enim est, vt iura sua tempestiue curet; Vigilantibus haec scripta sunt et nemo alterius iura respicere tenetur. Imo non semper quilibet, etiam si ciuis eiusdem magistratus sit, de huius iuribus et prerogatiuis sufficienti praeditus est scientia, nec, vt hanc adipiscatur, per homagii praestationem obstringi videtur. Quapropter hic satis excusatus erit, dummodo, sibi nullam gabellae retentionem aut depositionem iniunctam fuisse, nec omnino eius rei iustam se habuisse notitiam, probauerit. Multo minus caussa extra modum processus ciuilibus vel adeo inquisitorie tractanda, aut soluens ciuis, ob omissam detractus retentionem poenae vel multae subiiciendus erit. Quod ex pluribus Rescriptis Sax. comprobatum habemus, quibus clausula adiecta est, vt, quoniam gabella amplius detrahi non possit, vltior processus, rebus sic se habentibus, sistatur. Et per Rescriptum Praefecto Zörbigenfi sub d. 8. Nov. 1774. datum, in Appendice sub N. XV. adiectum apparet, omnem poenam in tali casu cessare et potius inhibitioni in causis gabellae re adhuc integra locum esse, Qua in re praestantiores Icti fere omnes conueniunt ¹⁰³).

§. XXIX.

⁹⁸) *Crusius* d. iur. detr. Cap. XX. §. 10. *Seruu* Synt. ciuil. Ex. 26. §. 14. *Zepper* d. iur. detr. N. 76.

Klock de contrib. c. 1. n. 239. *Bek*, d. i. detr. P. I. c. 11. obf. 3. et 5.

⁹⁹) *Carocius* de quora detr. §. 65.

¹⁰⁰) *Cod. Aug.* Cont. T. I. p. 283.

¹⁰¹) *de Winkler* ad Berg. Oec. L. II. T. V. th. 5. n. 3. *Schorr* Inst. Iur. Sax. L. II. S. V. §. 9.

¹⁰²) *Beyer* ius Germ. L. I. c. 20. n. 19. *Seruu* Synt. Civ. Ex. 18. §. 57. 58. *Meuius* p. II. d. 167. *Zahn* d. iure municip. c. 44.

¹⁰³) *Rherius*, disp. iur. pbl. vlt. p. 531. N. 12. *Berlich*, P. III. concl. 52. N. 26. *Meuius* P. VII. decif. 64. *Schwärzer*, d. gab. detr. §. 66. *Thomasius*, de iure detr. §. 41.

§. XXIX.

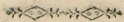
Aliter vero res se habebit quoad praefectum vel quemlibet iusticiarium iura detractus negligentem. Hic enim, praesertim si tempestiuam omiserit inhibitionem, nec rem ad Regimen praepositum retulerit, non facile penitus euadet reprehensionem, et defensionem ¹⁰⁴⁾. Qua de re, in primis si gabella ad fiscum Electoralem pertinuerit, eo minus dubitandum est, quo magis per Generale ex Camera principis d. d. 24. April. 1752. emissum ¹⁰⁵⁾ praefectis diligentissima cura pro gabellarum exactione in casu alienationis omnium immobilium ad exteros pertinentium seuera sanctione iniuncta est. Quamquam vero tum, cum vniuersa hereditatis exportatio absque detractu iam facta sit, nil amplius contra eum, qui hanc procurauerit, statuendum sit; tamen non omnis inuestigatio, praesertim quoad passum ciuilem, si bona quaedam adhuc sub iurisdictione remanserint, plane denegata videtur. Sic Praefectum Altenbergensem sub dato 6. Dec. 1781. seuerè admoneri recordeo, quod defuncti cuiusdam filio, quia fratri suo, propria auctoritate hereditatem a patre relictam tradiderit, litem moueret, et simul illius assertum, iamiam vniuersam paternae hereditatis portionem fratri debitam ab hoc exportatam esse, curatius erueret. Caeterum vero per se patet, extraneum, qui hereditatem vel omnimode vel ex parte iam vere perceperit, nec tamen gabellam soluerit, nullo modo ad responsionem vel excusationem obstrictum esse, et multo minus poena vel multa quadam affici, aut, donec praestet gabellam, carcere includi posse, licet nonnullis ita videatur ¹⁰⁶⁾. Nec laudata dispositio d. a. 1752. obstat, quae non omnino vim legis vniuersalis habet, nec talem exportationem prohibet, sed tantum detractionem gabellae Praefectis Electoralibus iniungit. Et confirmatio huius opinionis apparet simul ex Rescripto d. 8. Nov. 1774. in §pho antecedente allegato, quo non solum is, qui absque reseruatione gabellae soluit, sed etiam extraneus, qui hereditatem accepit, nec tamen gabellam praestitit, ab omni poena liberi declarantur. Consulendum igitur magistratibus, vt ex praescripto Decisionis Elect. XXVII. de a. 1661. et Mandati d. 19. Febr. 1719. ¹⁰⁷⁾ iam tempestiue procedant, aut cau-

104) *Green*, de oblig. domin. ad praef. facta Act.

105) *Cod. Aug. Contin.* T. I. p. 1359.

106) *Beck*, de iure detr. P. I. Cap. 9. obs. 4. *Beyer*, ius Germ. L. I. cap. 20. N. 19. *Zepper*, de iur. detr. N. 72.

107) *Cod. Aug. T. I.* p. 1203.

cautionem in securitatem gabellae praestari sibi curent. Quo facto non solum faciliores reorum partes in detractus exactione sustinebunt; sed et omne periculum certissime euitabunt.

§. XXX.

Quoniam vero de modis acquirendi, exercendi et probandi iuris detractus hactenus differui, opus esse tandem videtur, ut etiam de modis, quibus illud amittatur, dissoluatur et finiatur, adhuc quaedam addam. Id quod tamen primis tantum labris degustandum erit. Vberiore enim huius rei tractationem illa libelli sectio, qua de personis gabellam soluentibus agendum, commodius continebit. Inter illos autem modos, quibus gabellae ius extinguitur, conventiones a dominis territorialibus cum aliis dominis aut magistratibus initae non vltimum obtinent locum ¹⁰⁸). Illae nimirum plerumque non solum ciues immediatos in statu pactitio differtis verbis comprehensos, sed et certo respectu subditos patrimonialium magistratuum, qui ius detractus ex retorsione tantum exercent, a gabellae solutione liberant, ut supra §. XXII. demonstratum est. Transactione praeterea et renunciatione detractus obligationem vel omnino, vel in speciali casu tolli posse, res ipsa et quotidianus fori usus abunde docent. Etenim ut renunciatio nominatim fiat, non semper necesse est, sed tacita etiam per actus iuri suo, quo forte gaudent, vere contrarios, ad perimendam obligationem sufficit ¹⁰⁹). Nec dubitandum deinde, quin ius detractus etiam non usu amitti possit. Quod eo vsque verum, ut magistratus, ne retorsionis quidem iure gabellam exigere valeat, si hac non usus fuerit et libens acquieverit, dum exterus dominus aduersus illius ciuitatem ius detractus longa consuetudine introduxerit ¹¹⁰). Contrariam denique praescriptionem et obseruantiam ad modos amittendi ius detractus utique referendam esse, vna omnium est sententia. Quantum vero tempus ad illam absoluendam requiratur, in eo tot tantaque sententiarum diuortia deprehenduntur, ut, quantum ob breuitatis studium fieri poterit, id est, fugiente quasi calamo, illas recensere, operae pretium videatur. Alii ¹¹¹) quinque annos requirunt; sed rationes, quas adducunt, magis vectigalibus mere talibus, quam regulis de detractu iam datis accommodandae videntur.

Alii

¹⁰⁸) *Crusius* d. iur. detr. cap. 18. §. 11.

¹⁰⁹) *Gail*, L. II. Obs. 30. n. 3. L. I. obs. 2. n. 2.

¹¹⁰) *Ziegler* dicast. concl. XV. §. 33.

¹¹¹) *Menius* p. II. dec. 163. *Gilken* de praef. c. 3. n. 34. *Berger* Occ. L. I. T. II. th. 18. not. 6.

Alii desiderant ¹¹²⁾ decem annos, nec desunt ¹¹³⁾, qui praescriptionem contrariam quadraginta demum annis compleri existunt. Quicquid vero illi vel ex odio causis gabellae adhaerente, vel ex regulis in doctrina de praescriptione contra fiscum receptis stabilienda sua sententia in medium contulerint, haec omnia tamen, saltem quoad Saxoniam Electoralem, principiis super iuris detractus acquisitione et possessione supra delineatis non conveniunt. Hoc iure exercetur, ut aliud ius, quod vel privilegio, vel consuetudine legitima introductum est, et eodem modo soluitur, nempe denegatione ab una et acquiescentia ab altera parte, accedente tempore lege definito, XXXI. annorum, VI. septimanarum et III. dierum, dummodo occasio, gabellam exigendi, vere extiterit; Ut inde neque dubitari possit, quin actionibus, quae pro gabella exigenda institui possunt, et supra §. XXVIII. notatae sunt, eodem tempore praescribatur, et omnino, ut in §. IV. Speciminis mei I. demonstravi, causae gabellae non quidem pro causis mere fiscalibus, sed potius iustitiae et politicae habendae sint. Qua in re ICtorum Vitebergenfium Ordinem celeberrimum consentientem habemus ¹¹⁴⁾, cuius rationes adductae plus una vice in foro approbatae sunt ¹¹⁵⁾.

SECTIO TERTIA.

§. XXXI.

Quanta in exercitio iuris detractus consuetudinis diversorum locorum vis sit iam nuper generatim praemonui, cum mihi de rebus gabellae detracti obnoxii et simul de personis hanc exigentibus differendi occasio fuit. Maluisssem quidem ibidem de locorum, e quibus hereditates exportantur, et ad quae deferuntur, diversa ratione tractare. Verum enim vero cum temporis et instituti ratio vela orationis tunc quidem iusserit contrahere, huic doctrinae admodum amplae singularem et uberiorem meditationem iam nunc dedicandam putavi. Res ipsa nimirum postulat, ut in exercitio iuris detractus non solum ad consuetudinem, et iura illius loci, ubi hereditas existit

G 2

et

¹¹²⁾ Sylvanus consil. 6r.

¹¹³⁾ Stryk d. act. forens. inest. Sect. IV. m. 5. n. 16r. de Lynker Vol. I. resp. 33. n. 5. Besold. consil. 76. n. 49. 50. p. 2.

¹¹⁴⁾ Wernher Vol. I. obs. 369. V. d. v. Utsch. und Nachst. Th. I. Cap. 12. obs. 6. Cap. 17. n. 2.

¹¹⁵⁾ Leyser med. ad Pand. sp. 433. m. 8.

et vnde transfertur, respiciamus, sed etiam vt consuetudines ac iura illius loci, in quem fortunae deferuntur, atque quid rationis intercedat huic vel illi ciuitati cum altera, intueamur. Quapropter hanc doctrinam paulo curatius inuestigare et vel ex regulis retorſionis intuitu obseruandis, vel ex litteris, quas vocant reuerſalibus vberius exponere, operae pretium cenſeo. Vtique tamen praemonendi sunt lectores, sermonem meum potissimum ad bona, quae in Saxonia heredibus, legatariis hifce similibus obueniunt, et ad externos deferuntur, esse spectaturum.

§. XXXII.

Meum hic non est, catalogum diuersarum consuetudinum et iurium ſingulorum, ex quibus magistratus gabellam hic vel illic recte exigunt, ita prolixum exhibere, vt longe repetam, quibusnam ciuitatibus vel magistratibus detractus exercendi facultas competat. Haec res enim pro diuerſitate iuris legitime acquiſiti et rite probati varie ſeſe habet, quin etiam pro diuerſa consuetudine, ſecundum quam variatur, detractus iure retorſionis exercetur. Generatim notare ſufficiat de rebus immobilibus, magistratum eius loci, ſub cuius iurisdictione illae ſitae ſunt, de mobilibus vero magistratum, ſub cuius iurisdictione deſunctus domicilium habuit, in regula gabellam expoſcere. Id quod eo vsque verum est, vt regula intuitu mobilium ſalua maneat, licet deſunctus vel eodem loco non perpetuo commoratus ſit, vel in diuerſis locis domicilium habuerit conſtitutum, vel alibi e vita diſceſſerit: Immobilium autem reſpectu ad locum, vbi deſunctus vitam degerit, ideoque ad forum domicilii plane non reſpiciatur. Immobilia enim ex loco, quo ſita ſunt, mobilia autem ex perſona, cuius vere ſunt, aſtimantur. *Illud* comprobatum habemus ex Reſcripto a Regimine Dresdenſi praefecto Rochlitzenſi ſub d. 10. Iun. 1776. dato, quod in Mantiffa ſpecimine meo l. adiecta ſub N. VIII. verbotenus inſertum est. Hoc vero nunc, quantum breuitatis ſtudium permittit, exponam. Si mobilia ſub eodem magistratu, ſub cuius iurisdictione deſunctus tanquam ſubditus vere habitauit, relicta exſtant, res per ſe dubia eſſe non videtur. Quodſi autem res mobiles pro parte ſub alio magistratu et alio in loco, quam vbi deſunctus domicilium coluit, inueniantur, harum intuitu difficilius eſt cauſae inſpectio. Sunt, qui gabellam hoc caſu ab eo magistratu, ſub quo res ſitae ſunt, exigi poſſe exiſtunt ¹¹⁶⁾, quia actiones, quae forte earum cauſa moueantur, in eodem loco inſtituendae et res hereditariae

¹¹⁶⁾ *Schilker* in addit. ad Piſtor. qu. 124. 122. *Corſmann* reſp. Vol. 3. conſil. 33.

ditariae omnino ex loco, quo reperiantur, aestimandae sint ¹¹⁷). Cui quidem sententia etiam hac ratione permotus, quod gabella pro accepta publica tutela soluitur, magnam aequitatis speciem inesse non abnuerim, potissimum quod exportatio e iudicis, qui gabellam poscit, iurisdictione fundamentum et necessarium requisitum eius sit, res autem sub alia iurisdictione, quam sub qua vixit defunctus constitutae, ex hac vere exportatae esse dici non possunt; Ideoque de rebus etiam mobilibus ei iudici, sub quo inveniuntur, gabellam deberi eo minus dubii habeat, quo minus sit absurdum, vel analogiae iuris repugnet, etiam in rebus mobilibus forum et iudicem rei sitae agnoscere ¹¹⁸). Nihilominus tamen plerique Dd. ¹¹⁹) hoc casu magistratui, quod defunctus habuit, ius detractus tribuunt adeo, vt hic gabellam a rebus mobilibus, etiam si alibi sitae sint, iure suo exigat. Argumentantur enim, mobilia offibus adhaerere et exinde personam domini semper sequi, vbicunque terrarum inveniuntur ¹²⁰).

§. XXXIII.

Nonnulli quidem Dd. ¹²¹) eidem sententiae adstipulantes afferunt exceptionem quoad mobilia vagabundi, famuli aliorumque, qui verum domicilium in ciuitate non habuerunt, vt nempe horum intuitu gabella ex consuetudine loci aestimetur, vbi mors illorum secuta sit, si supellectilem secum habeant, intuitu reliquantur mobilia vero ex moribus eius loci, in quo res inueniantur. Verum magnopere vereor, vt haec recte satis et vere disputentur. Etenim vagabundi et alii, qui certo loco verum nondum constituerunt domicilium, secundum leges et consuetudines illius loci diiudicantur, in quo tunc temporis viuunt ¹²²). Et si mors eorum forte sequatur, quicquid bona, saltem mobilia ab his relicta, spectat, omnis res ex consuetudine eius loci, vbi vitam finierunt, et qui, cum aliud non haberent, pro loco domicilii eorum est habendus, haud dubie tractanda videtur ¹²³), vt ita, quantum equidem video, hic non sit exceptionis a regula exemplum. Quinimo, ne talis adesse

G 3

repu-

117) *Schurf* Cent. 1. consil. 6. n. 1. *Mod. Pistor.* Vol. I. consil. 35. n. 53.

118) *Leysjer* Med. ad Pand. sp. 421. med. 1. 2. sp. 430. med. 5. in fin.

119) *Berlich.* L. III. c. 52. n. 67. 68. 69. *Seruv* Synt. civ. ex. 38. §. 43. ex. 50. §. 35. *Crusius* d. iure detracti. Cap. XIII. *Colerus* d. proc. execut. p. I. c. 3. n. 230 et 245.

120) *Rauchbar.* qu. 17. in pr. *Scheplitz* consuet. March. p. II. §. 6.

121) *Seruv* l. cit. ex. 38. §. 43. *Berlich* l. cit. n. 71.

123) *Berger* Oec. L. IV. T. IV. th. 1. n. 6.

124) *Christ.* *Thomastus* d. vagabundo.

reputetur, obstat regula ab ipsis contradicentibus, vt supra dictum proposita, ex qua res mobiles offibus dominorum quasi adhaerent. Attamen diutius huic quaestioni non insistam. Nec moror in disceptatione super acquisitione bonorum ab iis mota, qui gabellam magistratui illius loci denegant, vbi bona non acquisita fuerint, nec pecuniaria ab his vtilitas aut foenus deriuari potuerit. Haec enim omnia extra fines huius libelli plane videntur esse posita. Mea potius interesse videtur, vt varias, quae inter vtraque loca, e quibus fortunarum sedes defertur, et ad quae bona transferuntur, intercedere solent rationes, curatius inuestigare, simulque quid magistratui contra magistratum in detractone gabellae liceat, ex principiis fore Sax. Electorali receptis enodare studeam. Qua in re, vt eo facilius procedam, praeprius distinguenda esse videntur loca, quibus in exigenda gabella ad *retorsionem*, ab iis, in quibus ad *conventionem* et *statum pacitium*, vel ad *litteras*, quas vocant *Reuersales*, potissimum respiciendum est, de quibus nunc singulatim disseram.

§. XXXIV.

Num ius retorsionis, vt quidam ¹²⁵⁾ existimant, iam ex sacra scriptura Exod. XXI. 23. 24. Leuit. XXIV. 19. Matth. VII. 12. deriuandum sit, alii iudicent, qui sacris litteris ex instituto operam nauantes verum diuinorum librorum sensum ex hermeneutica sacra et Hebraeorum lingua eruendi negotium sibi proprium fecerunt. Equidem ad nostras, vtpote humanas leges conuertens fundamentum illius iuris in Edicto Praetoris: Quod quisque iuris in alterum statuerit, quaerendum esse, non crediderim, etsi non desint, qui ita sentiant ¹²⁶⁾. Iudices enim nostri non amplius, vti praetores, ius nouum statuere possunt, nec partibus hodie licentia, ius nouum impetrandi, competit ¹²⁷⁾. Saltem non eam retorsionem, de qua mihi sermo est, ex illo Praetoris edicto demonstratam habemus ¹²⁸⁾. Hoc enim non, nisi iuris iniqui retorsionem probat, l. 3. pr. D. Quod quisque iuris etc.; quod tamen iure nostro non plane respicitur. Nec dubium moueri poterit ex ipsis verbis Const. 38. p. III. quibus ius retorsionis restrictiue tantum concessum esse videtur,

¹²⁵⁾ Beck v. Abschöß und Nachsteuer Th. I. Cap. XVI. obs. 6.

¹²⁶⁾ Hartm. Pistor. Obs. 63. Stryk. de vind. priv. c. 11. n. 1. Stryk d. iure retors. c. 1. n. 24. Huber prael. h. tit.

¹²⁷⁾ Beyer post. ad ff. h. tit. Titius ad Lauterb. obs. 41.

¹²⁸⁾ Struben rechtl. Bedenk. Th. V. Bed. 47.

tur, si nempe utilitas suadeat et aequitas ¹²⁹⁾, quo magis in commerciis et negotiis ciuilibus aequalitas conseruetur. Nec per verba huius legis sequentia: Wenn eine Stadt solch unbillig Recht im Gebrauch hätte etc. retorquendi facultas eo saltem casu indulta videtur, si de reprimenda iuris exorbitantis iniquitate sermo fit ¹³⁰⁾. In illis enim verbis diuersa passim alterius ciuitatis iura ciuibus illis retribuere plane interdictum non est, quia ciuibus nostris sunt molesta, et si iniqua non sint. In his vero, quibus legislator iuris mentionem fecit iniqui, retorsionis potius notati sunt fines, quibus exercitium illius non habeat locum. Quapropter non displicet sententia ¹³¹⁾, ex qua inter retorsionem iuris iniqui et iuris, quod non quidem iniquum, verum tamen molestum, siue inaequale fit, distinguere videas. Illa ex iure belli dimanat, haec autem ex fonte legislatoriae potestatis, qua princeps in legibus suis duriores peregrinorum, quam subditorum conditionem reddere potest. Quid? quod ne iniquitas quidem elucet, praesertim si de transmissione hereditatis aut de gabellae detractioe quaestio est, et in eo, quod ciuibus nostris molestiam vel omnino inaequalitatem parit, talioni locus datur, atque par pari refertur. Praeterea omnes adeo peregrinos tamdiu, quam intra fines territorii agunt, et hic bona ex successione acquirunt, haud dubie pro temporariis ciuibus habendos et sic nostris consuetudinibus adstrictos esse, vix vllus dubitarit.

§. XXXV.

Quibus praemissis vtrique patet, magistratum Saxonicum fines iuris et aequitatis non infringere, si eandem gabellae summam exposcat, quae in illo territorio, quo bona Saxonica deferuntur, vitata est, et de bonis in nostri principis territorium transportatis ab exteris plerumque detrahi solet. Id, quod non minus verum est, etiamsi magistratus Saxonicus non tantam gabellae summam, quantam extraneus dominus poseit, sed forte minorem, legitima praescriptione et possessione in sua iurisdictione introduxerit. Neque tamen retorsioni, quae inuicem a dominis territorialibus exercetur, tanta vis inest, vt singula magistratuum iura imminuere valeat. Quae res ex casu proponendo clarior elucescet. Notum est, in Saxonia plerumque decimam partem a bonis extra territorium delatis, loco gabellae frequentari, nisi singulares, admodum tamen rariores, consuetudines forte existant. Iam fingamus,

¹²⁹⁾ Carpzov resp. L. VI. T. IV. resp. 37.

¹³⁰⁾ Rechenberg ad consil. laud.

¹³¹⁾ Bauer opus. Acad. IX.

mus, magistratum quendam ex iure detractus quaesito viceſimam tantum partem de bonis transferendis in regula, decimam vero vel maiorem extra ordinem, nimirum eo ſaltem caſu poſcere poſſe, quo magiſtratus exterus eandem quotam, gabellae loco, detrudere conſueuerit.

Tunc haud dubie ius reſorſionis locum habebit et gabella ſecundum conſuetudinem in extera regione receptam determinanda erit. Ita rem plane deciſam habemus per Reſcriptum Sereniſſimi ſub 7. Sept. 1787. Senatui Weiſſenſenſi tranſmiſſum, in Mantiffa documentorum ſub N. XVI. adiectum. In eo enim permiſſum, vt Senatus viceſimam legitima conſuetudine introductam partem, vel eandem quotam, quae Aalburgi in uſu eſſet, dummodo illam viceſimam ſuperaret, de hereditate illic transferenda detraheret. Quaeritur autem, an magiſtratus Saxoniae de iure hoc ſuo quaesito aliquid remittere debeat, ſi in illo loco extero non tanta gabellae ſumma, ſed minor forte quadrageſima vel quinquageſima hereditatis pars conſuetudine recepta fit? Et recte negandum putarim, quia maiorem ſummam magiſtratus non reſorſionis, ſed proprio iure exigit.

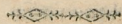
ſ. XXXVI.

Quemadmodum vero ex regulis de reſorſione ſtabilitis ſatis apparet, haſ pro diuerſitate locorum et conſuetudinum longe diuerſas eſſe poſſe, ita etiam ſedulo cauendum, ne modum excedat magiſtratus et ſic nouae eique grauiori reſorſioni occaſionem et fundamentum ipſe ſubſtruat. Solet ideo prouidentiffimus ad auertendum in futurum a ciuibus periculum pater patriae, Elector Saxoniae, magiſtratibus, qui forte quartam aut tertiam partem gabellae nomine detrudere contendunt, vix vnquam tantam concedere detractioſis quotam, niſi conſuetudo ſingularis erga hunc vel illum locum exterum ſpecialem clariffime doceatur. Id, quod perraro continget, et in Saxonia, ſi quaedam loca in circulo Electorali proprie ſic dicto (Chur-Creyß) ſita excepias, vix vllus locus exiſtet, cuius iura detractus ad quartam hereditatis partem ſeſe extendant, vel omnino decimam ſuperent. Haec enim decima in Saxonia erga exteras regiones plerumque viget, adeo, vt in dubio praefumatur, donec alia ſumma, quae forte illic in uſu eſt, ſatis demonſtretur. Aliter vero res ſe habet, cum detractum iure reſorſionis exigamus; quo nimirum caſu princeps magnam etiam ſummam detrudere permittit, vt nuper per Reſcriptum ſ. d. 6. Iul. 1784. Senatui Zwickauienſi datum, ob ſingularem conſuetudinem, quae in terris Brunſuiceniſibus Electoralibus valet, hiſ verbis factum eſt, daß die nach

nach Braunschweig kommenden Gelder, gegen Entrichtung des baselst gewöhnlichen Abschusses an 3 3/4 pro Cent. verabsolget werden mögen. Quid? quod, etiamsi magistratus cum subditis suis de detractu forte transegerit, vt horum bona, quando extra iurisdictionem vel prouinciam deferrentur, a detractu libera essent, tamen eiusmodi pactum non omnem respuit exceptionem, si quando gabella non ex legitima praescriptione et probata consuetudine, sed ex solo retorsionis iure exigatur. Sic fieri potest, vt filia extero forte nubens de dote a patre per vltimam voluntatem relicta gabellam soluere debeat, licet pater in pacto cum magistratu de detractu inito dotem futuram nominatim exceperit et sic immunitatem illi attribuerit. Quae quidem vi transactus libera mansisset, si magistratus eius loci, sub quo maritus filiae praedictae degit, gabellam a ciuibus illius loci, quo pater huius filiae viuit, non exegisset. Nunc autem, cum extraneus dominus iura detractus nostris ciuibus admodum molesta exercuerit, pactum inter magistratum Saxonicum et huius subditos initum illum impedire non potest, quo minus par pari referat, vel potius territorii iuribus, pro quorum vindicatione retorsio, auctoritate principis, a magistratu contra alius territorii magistratum exercetur, obesse non potest. Sufficit, si hic, praeter retorsionem, non ex alio titulo aduersus transactionem aliquid moliat, hancce alias bene seruas. Non desunt castus, quibus elucet, ipsum Regimen Dresdense retorsionis exercitium permisisse, non obstante transactione de immunitate a detractu inter magistratum et ciues eius sub auspicio ipsius regiminis adeo inita. Quod patet ex responsionibus iudicio Ostrauensi sub 8. Ian. 1754. et 22. April. 1756. datis, cum dos a patre subdito profecta in terras Anhaltinas, iura detractus strenue exercentes, delata, exactio gabellae vero illi iudicio neitiquam denegata fuerit, quamlibet filia dotem transfrens, pro immunitate consequenda, saepius ad illam transactionem pro-uocasset.

§. XXXVII.

Quantum igitur vel a rigore vel a facilitate et humanitate exterorum magistratum in exigenda vel remittenda gabella pendeat, ex ante dictis satis superque perspicitur. Et Electoratum Saxoniae si respicias rem multifariam in vtramque partem iam decisam habes. Sic enim princeps Serenissimus aduersus illas prouincias, quibus gabella absque vlla restrictione vel limitatione detrahitur, non solum eundem permittit rigorem eiusdemque iuris iniqui applicationem quouis simili casu iubet, sed etiam magistratibus, etiamsi

iure detractus legitima consuetudine introducto non gaudeant, *kein rechtmäßig hergebrachtes Besugniß haben*, ad eorum relationes nihilominus iussum dare conuenit, vt gabellam secundum eandem rationem, qua dominus exterus in casu inuerso vltus fuerit, de bonis sub huius iurisdictionem delatis exigant. Quapropter nostris saltem moribus non plane accomodata videtur sententia eorum ¹³²⁾, qui retorsionem tum denegant ciuitatibus, cum haec iura detractus non in vsu habeant. Et recte iam ab aliis refutatam habes hanc opinionem ¹³³⁾. E contrario princeps non permittit, vt iura detractus aduersus illas ciuitates exerceantur et prouincias, quae gabellam nostram plane ignorant. Exemplum praestat Anglia, vbi detractus in vsu non est; Saepius enim fieri memini, bona ex Saxonia in Anglicas terras absque vlla gabela delata, sola hac ratione supposita, quia in illis omnis bonorum translatio immunitatis procedat.

§. XXXVIII.

Inter eas autem res, quae hereditati saepius insunt, et quarum causa potissimum ad consuetudinem locorum exterorum respiciendum est, res vtensiles et expeditoriae praeter caeteris recenseri merentur ¹³⁴⁾. Quae, licet in Saxonia ad praecipua pertineant iura et singulari transferantur successione modo, in aliis tamen prouinciis Germaniae vel plane non in vsu sunt, vel iure longe a nostris moribus diuerso iudicantur ¹³⁵⁾. Quemadmodum igitur obueniente casu ante omnia peregrina inuestiganda veniunt iura, ita etiam, praepremis quoad res vtensiles, duo potiores casus ad rem facilius diiudicandam et enodandas quaestiones sunt distinguendi. *AVT* enim in illa prouincia, qua heres geradica viuit, res vtensiles non quidem plane ignorantur, sed tantum pauciores forte species comprehendunt. *AVT* vsus geradae ibidem plane ignoratur, et successio in species illas, quae apud nos Gerada audit, consueto successione modo, vt in alias res mere hereditarias, fieri solet. In illo casu res facilius procedit, quoniam iam vtensiles in vtraque prouincia adsunt. In hoc autem, vera harum conditione mutata, paulo difficiliore iudicatu quaestiones obueniunt et omnis res, in simul ex regulis, quae respectu

¹³²⁾ *Knipschild* de ciuit. Imp. L. II. c. 20. N. 16. 17.

¹³³⁾ *Ziegler* dicast. concl. XV. §. 32.

¹³⁴⁾ *Richer* p. III. decis. 140. n. 8.

¹³⁵⁾ *Barth* Ver. von der Gerada.

Born de Gerada.

Hofmanns ansehnliche Beschreibung

von der Gerada.

specu successione in res hereditarias normam suppeditant, diiudicanda esse videtur. In illo difficultas per litteras reuerfales tolli plerumque potest, si nempe magistratus extraneus, se easdem res, quae secundum consuetudines Saxonicas nomine geradae insigniuntur ¹³⁶⁾, etiam in has terras, casu eueniente, transferri permiffurum esse, se obstringit. In hoc autem res vtensiles adeo nostris ciuibus, licet sint masculi, tanquam pars hereditatis, attribui potest. Illvm casum facillime ex re iam iudicata perspicere possumus, puta rescripto Reginini supremi Senatui Geitheynerfi sub 7. Dec. 1750. dato, quo transmissionem rerum geradarum in terras Altenburgicas, vbi non tot species rerum vtensilium in vsu sunt, quam in Electoratu Sax. permiffam habemus, hac addita tamen conditione, vt reuerfales ad easdem res, quae fora nostra vocent vtensiles, speciatim directae traderentur. Hoc autem casu respectu exterorum heredum qualitas geradilis omnino cessat. Illvm plane dimitto, hvnc autem vberiore meditatione dignum puto.

§. XXXIX.

Iam ex plurimorum Dd. sententia ¹³⁷⁾ duae inprimis quaestiones resolvendae sunt. VNA, si defuncta saxonica v. c. sororem vnicam in alia provincia eamque heredem ex asse relinquit, vbi gerada ignoratur; ALTERA si eandem cum alia sorore in Saxonia habitante, vtramque igitur heredem ex femisse relinquat. PRIORI casu soror extranea sola heres ex asse relicta accipit totam geradam. Nec ius retorsionis locum habet, cum extera simul proxima heres ab intestato vel ex testamento sit, siquidem tunc geradam non sub hac qualitate, sed tanquam partem accipiat hereditatis ¹³⁸⁾. In ALTERA vero specie, si nimirum defuncta Sax. praeter sororem extraneam simul sororem, quin etiam fratrem forte vel plures in Saxonia heredes relinquat, successio ita fit, vt extranea partem virilem omnium bonorum, inclusa gerada, frater Saxonicus si adfit, aequae talem, deducta gerada, soror Saxonica autem, praeter virilem omnium bonorum partem, insuper tertiam partem geradae fratri deductam accipiat, adeo, vt retorsionis regulae simul applicari possint ¹³⁹⁾. Et hodie nullum dubium remanet, quin detractio gabellae ex tali successione modo diiudicanda sit, dummodo extranea heres non gradu cognationis sit

H 2

remo-

¹³⁶⁾ Hommel Rhapf. obl. 438.

¹³⁷⁾ Hommel Rhapf. obl. 311. Richter P. III. decif. 140. N. 24.

¹³⁸⁾ Menke Pand. Lib. II. Tit. 2. §. 2.

¹³⁹⁾ Berger Occ. L. II. T. IV. th. 40. N. 19.

remotiori, quam heredes in Saxonia habitantes cum defuncta coniuncti sunt. Omnis enim res ex principio ad iussum Serenissimi d. a. 1777. stabilito diiudicanda est. Hoc nimirum regulam aequitati et legibus anterioribus quam maxime consentaneam firmat, ut gerada ex Saxonia in alias provincias, e quibus tanquam pars hereditatis defertur, in eadem qualitate etiam transmittatur. Quibus praemissis per se patet, omnia quidem ex regulis de retorsione positae diiudicanda, diuisionem geradae vero non semper ad exempla sub initio huius sphi prolata determinandam esse. Casus nempe existere potest, quo defuncta femina Saxonica maritum, et fratrem in Saxonia habitantes simulque fororis filiam extra Saxoniam commorantem relinquit. Haec, si in Saxonia habitaret, haud dubie saltem res vtenfiles defunctae acciperet, etiamsi in reliquis hereditatis partes succedere non posset, quoniam defunctae maritus et frater, nisi hi forte clerici sint, regulariter a successione in geradam excluduntur. Pari modo haec fororis filia, si defuncta cum ea idem domicilium extra Saxoniam habuisset, et illic res vtenfiles, tanquam partem hereditatis allodialis reliquisset, iure saltem repraesentationis, dummodo hoc ibi vigeret, res vtenfiles pro rata cum defunctae marito et fratre simul perceptura fuisset.

§. XL.

Ex allegato autem principio Sax. gerada relicta consideranda est tanquam pars hereditatis ex regula nempe retorsionis, quia in illo loco, quo fororis filia habitat, res omnes in Saxonia ad geradam relatae ad communem hereditatem referuntur. Quae cum ita sint, hae res etiam in foro Saxónico eo ipso qualitatem geradicam amittunt, si nempe femina Saxonica, ad quam res vtenfiles forte venire possent, vere deficiat. Et inde successio fit, uti in alias res hereditarias simpliciter tales, adeo, ut heredes ab intestato, etiamsi sint masculi, remotiorem excludant extraneam. Quin imo sequi ex eodem putarim principio, feminam Saxoniam, quoad eiusmodi partem geradae, quae ad exteram huius filiam vel sororem regulariter deferretur, uti in aliis rebus allodialibus mortis causa disponere posse, adeo, ut huic satis esse debeat, dummodo non in legitima omnium bonorum laesa fuerit. Cacterum vero res non mutatur, si defuncta femina praeter res vtenfiles nullum allodium reliquerit. Nonnulli quidem principium illud Saxonicum de eo solum casu, si vtraeque, vtenfiles et aliae res, simul in hereditate sint, intelligunt, et ita rem ex verbis clementissimi Rescripti, wenn die Gerade unter dem Erbe verabsolgt wird,

utroque, interpretantur. Sed a me impetrare non possum, ut in illorum partes discedam, nec mentem principis Serenissimi ad illam opinionem referendam esse, existimauerim. Eadem enim ratio adest, quam legislator Saxonicus haud dubie ante oculos habuit, siue sola transmittatur gerada, siue inter alia bona. Inde dispositio utroque casu sancta manebit, nec interpretatio restrictiua, angustior legis ratione, admittenda videtur.

§. XLI.

Illustrius autem occurrit dubium ex parte fisci in dictis casibus, praesertim si heres geradica Saxonica non adest. Ille nimirum, non omni destitutus argumento, res vtenfiles tanquam bona vacantia sibi vindicare potest ¹⁴⁰⁾, nec partes foecundiores facile amittit ¹⁴¹⁾. Certo respectu largior. Sed, quis, quaeso, bonum vacans existimare posset, cuius qualitatem ipse Serenissimus, etiam si quodammodo mutarit, tamen non plane sustulit. Manet enim hereditas, etsi non amplius geradae naturam retineat; manet successio tandiu, quamdiu heredes existunt, etsi feminae non sint, siue geradae capaces. Obslare quidem videtur, quod ius accrescendi non amplius locum habeat, si heres geradica Saxonica deficiat, et externa heres per proximorem heredem indigenam excludatur, nimis remota videatur. Obiiciunt etiam, veram geradae naturam tantum eo casu mutari, cum haec reuera sub hereditatis nomine exportatur, non autem, si heres, extranea remotior a masculis Saxonice arctioris cognationis vinculo coniunctis ab hereditate excludatur. Tunc enim demum existiturum esse bonum vacans, si vere exportetur; tunc pro parte hereditatis habendam et iure eiusdem censendam fuisse. Sed quicquid disputent, geradae natura eo ipso momento mutari videtur, quo persona concurrat, quae domicilium in alia ciuitate, geradam tanquam partem hereditatis considerante, constituit, licet haec persona a proximioribus heredibus, etiam masculis in Saxonia domicilium colentibus, excludatur. Re autem semel mutata haec ad pristinum statum, geradilem puta, redire non potest. Manet hereditas, cuius successores in Saxonia extant, et existentibus heredibus bonum vacans adeste non potest. Interim tamen omnis res ex regulis de reversione datis, tanquam basi in hac doctrina, interpretanda videtur. Finge igitur, exteram ciuitatem, qua rerum vtenfilium qualitas et singularis conditio, uti apud nos, in usu est, geradam in

H 3

terras

¹⁴⁰⁾ Gail. L. II. obs. 152. N. 8.

¹⁴¹⁾ Boelmer Introd. in ius Dig. XXXVIII. 13. 22. Berger Occ. L. II. Tit. IV. th. 46.

terras Saxoniae, deficiente herede geradae capace, non transmittere, sed fisco tribuere; tunc ciuitas Saxonica idem retorquere valet. Et ita intelligenda et applicanda est const. d. 38. p. III. ob verba: Und es ist dennoch nicht unbillig, vsque ad verba: nicht folgen lassen. Cum e contrario in extera ciuitate res vtensiles ignorantur et sub aliis bonis hereditariis comprehensae hereditationem, ad seruandam aequalem vbiuis rationem, reciprocum non denegandum est. Qua in re legem saxoniam etiam his verbis: daß unter andern auch Gerate denenjenigen, welchen sie ic. item, es seynd dieselben anderswo, da man sich solches iuris iniqui nicht gebrauchet, gefissen, consentaneam habes. Accedit, reversionem ex ipsa hac dispositione non ita exercendam esse, vt res vtensiles et hereditariae magistratui tribuantur, sed illum, ad quem iure successionis communis pertinent, sequi. Equidem ipsum fiscum Electoralem Saxonicum heredibus ab intestato, licet masculis, successionem in geradam a ciue Saxonica relictam, non denegare memini, cum heres extranea geradica remotior gradu et sic excludenda erat. Haec nimirum tum, cum geradam hanc tanquam proxima cognata peteret, domicilium in ciuitate Magdeburgica habuit, in qua gerada in vfu non est, sed inter alias res hereditarias successione ordinaria defertur. Quapropter Regimen Dresdense ante omnia quaesuit a praefecto Suterbocensi, quinam heredes defunctae propinquiores vere existerent? Et cum hic, maritum et duos filios defunctae heredes proximos ab intestato vere adesse et in eadem praefectura, qua defuncta vixerit, adhuc habitare, caeteraque bona vere hereditaria ab ea relicta iam occupasse, in relatione ad principem facta testatus fuisset; Regimen laudatum sub d. 21. Iul. 1790. praefecto rescripsit, his tribus heredibus ab intestato succedentibus res vtensiles inter ceteras res hereditarias relinquendas esse. Id quod apparet ex Copia infra sub N. XVII. in Mantissa documentorum inserta.

§. XLII.

Hoc iure circa res vtensiles vtimur. Alia vero quaestio mouetur, quoad res expeditorias, num eadem principia praeualere et applicari possint? Si ad origines Heergevvettae ascendere et inde petere decisionis argumenta velimus, paulo grauiore prememur difficultate. Constat enim, omnes olim ingenuos ad militiam subeundam obligatos, filias autem militiae incapaces fuisse¹⁴²⁾. Deinde notum

¹⁴²⁾ de Selchow Elem. iur. Germ. §. 651. Kaestner de equo ad res exped. pertin. de Gundling de Henrico aucup.

notum est, solos filios in feuda et bona allodialia immobilia successisse I. P. S. Lib. I. art. 17. et 22. et haec sicuti praedia belli iure occupata hac conditione, vt stipendia mererent, sibi solos et exclusis omnino feminis et ob eandem rationem instrumenta quoque belli necessaria, arma omnia ac vestitum ad filios solos pertinuisse ¹⁴³). Etsi vero iam ex antiquissima hac consuetudine ratio elucere videtur, cur filiae ab omni reliqua hereditate exclusae, in compensationem quasi, res vtiliores vicissim solae, exclusis masculis, acceperint, nulla tamen aequalitas aut similitudo vel in modo succedendi, vel in re ipsa hodie superest. Remanserunt enim iura vtriusque, geradae nimirum et heergewettae, plane diuersa et singularia, quae neutiquam pari passu ambulant. Quod, praeter alias differentias, ex rusticorum iure successionis videas, secundum quod rustici in regula res expeditorias non relinquit, rustica vero femina res vtiliores vtique et habet et ad heredes transmittit. Nec paritas inter vtrisque seruatur, quamuis natura rerum expeditoriarum, cessante obligatione ad militiam, longe mutata fuerit. Etenim amplius ille rerum vtilium catalogus contrarium demonstrat, cum Heergewetta ad paruum reductum sit specierum numerum ¹⁴⁴). Nihilominus tamen non omnis similitudo plane sublata, nec compensationis ratio in totum respuenda videtur ¹⁴⁵). Ita clericus, a successione in res expeditorias exclusus, certa restrictione geradam quasi in compensationem rerum expeditoriarum percipit. Et vtraeque res, licet admodum diuersae, ratione iuris exigendi et praescriptionis maxime inter se conueniunt ¹⁴⁶). Imo singularis successio e diametro quidem altera alteri opposita, aequalitatis saltem ex parte seruandae causa introducta esse videtur ¹⁴⁷). Quid? quod praesumptionis argumentum ab vna consuetudine ad alteram deriuatum haud parum ad rem facit, cum plerique ¹⁴⁸) geradam in hoc vel illo loco receptam existiment, simulac Heergewetta in vsu sit, et sic vice versa iudicare soleant. Ipsum Regimen Dresdense eiusmodi praesumptioni non omnem vim denegat. Nec facile fuerit ciuitas, in qua vna harum consuetudinum absque altera hodie recepta sit.

§. XLIII.

¹⁴³) Tacit. d. mor. Germ. c. 32. Hommel Rhapf. obf. 370. Seruuius de Heergewett. Sax. Heinemannus el. iur. Germ. L. II. §. 224.

¹⁴⁴) Hommel Vertinen- und Erbsonder-Register.

¹⁴⁵) de Selchow I. cit.

¹⁴⁶) Barth I. c. cap. VIII. §. 20.

¹⁴⁷) Schott Inst. iur. Sax. L. II. c. 3. §. 6.

¹⁴⁸) Carpzov Resp. i. L. I. T. IX. resp. 96. N. 21.

§. XLIII.

Quapropter non video, quare easdem regulas, quae in exportatione rerum vtilium semel receptae sunt, non etiam intuitu rerum expeditoriarum applicare possimus. Eo minus dubium remanet, quo magis hic non de vtrarumque origine et amplitudine, sed potius de successione exterorum, et de gabella hereditaria soluenda sermo est. Inprimis autem illud aequitati et legibus anterioribus consentaneum principium §. XXXIX. de Gerada notatum omni ex parte rebus expeditoriis etiam conuenire viderur, vt, si haec in exteris regionibus ad partes hereditatis referantur et tanquam allodium exportari permittantur, pari modo ex nostris ciuitatibus eas hereditatis titulo concedamus transferri. Saltem principis clementissimi mentem in stabiliendo illo principio etiam ad res expeditorias spectasse, ob paritatem rationis vix dubitauerim. Id quod magis magisque persusum esse potest omnibus, cum Regimen Dresdense Illustrissimum ex hac interpretatione iudicare soleat. Patet hoc ex Rescripto praefectis Dresdenibus sub 15. Dec. 1735. dato, cuius copiam in Mantissa sub No. XVIII. habebis. Permisit nimirum laudatum regimen in eo, vt res expeditoriae tanquam partes hereditatis allodialis Rendsburgum deferrentur, dummodo heredes exteri fidem facerent, Heergevettam illic in vsu non esse, sed eas res, quae apud nos sub hoc nomine audiunt, inter caeteras res hereditarias (unter dem Erbe) referri et connumerari.

§. XLIV.

Omnis tamen huius doctrinae applicatio cessat, si res vtililes et expeditoriae, viuente adhuc possessore, extraneo cuidam inter viuos acquisitae et siue venditae siue donatae sint. Amittunt enim illae, simulac ex dominio possessoris transeant, etiamsi hic ad dies vitae vsufructum sibi reseruarit, naturam et qualitatem, quam antea habuerunt. Et ne fisco quidem actio competit, si femina Saxonica, deficiente herede geradica, res vtililes extraneo cuidam vendiderit, et paulo post e vita discesserit. Quamuis enim illi, non existente hac venditione, gerada tanquam bonum vacans attribuenda fuisset, tamen, quoniam haec non amplius in potestate defunctae fuit, et naturam geradae iam hac viuente amisit, successio fisci plane cessat. Nec eo casu distinguendum est, vtrum res vtililes vel expeditoriae in illo loco, quo emtor harum rerum vitam degit, eodem modo, vt apud nos, in vsu sint, aut tanquam aliae partes hereditatis deferantur. Illae enim tunc non amplius pro singularis et sibi propriae successione iure, nec omnino ex regulis successionis communis diiudicari possunt, sed secundum regulas, quae in contractibus inter viuos seruantur, tractandae videntur. Ex his igitur

igitur etiam gabella determinanda est. Qua in re tamen, num deductio secundum pretium emtionis tanquam surrogatum, vel secundum verum rerum venditarum valorem instituenda sit, plurimum a consuetudine locorum, et ab aequitate deductum exercentis pendet. Saltem cum, qui iure deductus gaudet, gabellam ex vero pretio rei venditae vel per artis peritos intercedente taxatione indicando, potere posse, vix vllus dubitarit. Quod aequitati eo magis consentaneum videtur, quo saepius res vrensiles infra iustum pretium vendi solent, et quo minus secundum decisionem Elect. Nouiss. 18. d. a. 1746¹⁴⁹⁾. eiusmodi contractus ob laesionem vltra dimidium rescindi possunt.

Ordo nunc ad diuersam ducit locorum rationem, si status pacitius adfit et quaestio de litteris exhibendis reuersalibus moueatur. Quoniam vero temporis et instituti ratio iam vberioem earundem tractationem non permittit, hanc vti quartam libelli sectionem, simulac mihi differendi occasio existet, in scriptis delineare curabo.

149) Cod. Aug. Cont. T. I. p. 354.

§. XXII. Wir haben mit Ihro des jetzt regierenden Herrn Herzogs zu Sachsen-Weimar Lbdl. über die Aufhebung des Abschosses zwischen Unfern und den dortigen Fürstlichen Landen bereits im Jahre 1786. eine Convention dergestalt geschlossen, daß dergleichen Abschoss- oder Abzugsgeld in Ansehung sämtlich beyderseitigen Landes-Eingefessenen und Unterthanen adelichen und bürgerlichen Standes, in allen denen Fällen, da das Abzugs-Geld zeithero in die Landesherrl. Cassen geflossen, fürhin reciproce gänzlich aufgehoben worden.

Wobey jedoch denjenigen Patrimonial-Obrigkeiten, denen ein gegründetes Befugniß, von denen aus ihrer Gerichtsbarkeit zu verabfolgenden Erbschaften und andern Vermögen Abzugs-Geld zu fordern und zu erheben zustehet, sothanes Befugniß, dafern sie nicht etwa in einzelnen Fällen obrigkeitliche Reversalien de observando reciproco annehmen wollen, fernehin ohne Einschränkung auszuüben, unbenommen geblieben, zugleich aber festgestellt worden, daß denenjenigen, welche dergleichen Befugnisse zu Erhebung des Abzugs-Geldes rechtsbeständigerweise nicht hergebracht haben, sich dessen, unter dem Vorwande der Retorsion, anzumassen nicht gestattet werden soll.

Gleichwie es aber demungeachtet bey der durch das Generale vom 9. Jul. 1743. angeordneten Berichts-Erfassung in solchen Fällen, da die außerhalb Landes gehenden Erbantheile über 100 rthlr. betragen, ingleichen bey demjenigen, was mittelst Unserer General-Verordnung vom 6. Jul. 1790. in Ansehung derer in auswärtigen Orten für *pias causas* oder sonst gefordert werdenden zu dem eigentlich dem Fisco zufließenden Abschosse nicht gehörigen Abgaben, von Uns verfügt worden, sein unveränderliches Bewenden hat; Also ist auch die in ermeldetem Generali vom 9. Jul. 1743. ertheilte Vorschrift, daß in Fällen, wo das zuverabfolgende Vermögen nicht über 100 rthlr. betrüget, alles *ex officio expediret*, und von den Interessenten diesfalls einige Unkosten nicht gefordert werden sollen, allenthalben auf das genaueste zu beobachten. Wir lassen (euch) (dir) solches alles hierdurch unverhalten seyn, mit dem Begehren (Ihr w.) (d. w.) nicht nur (e., d.) Orts (euch) (dich) darnach gebührend achten, sondern auch an sämtliche einbezirkte

Schrifte

Schrift- und Amtsfähige Gerichts-Obrigkeiten das Erforderliche, resp. Kraft
Dieses und sonst gewöhnlicher massen ohngefaumt verfügen.

Daran etc. Datum Dreßden, den 9. Febr. 1792.

Generale

an sämliche Beamten im Chur-
fürstenthum Sachsen.

No. XIII.

§. XXII. L. g. Was ihr wegen des verstorbenen Kaufmanns und Raths-Verwandten
bey euch, Caspar Gotthilf Cramers, an dessen Bruder und Intestat-Erben,
dem Canzler, Dr. Johann Andreas Cramer zu Kiel gehenden Verlassenschaft,
unterm 7ten August ai. pt. unterthänigst angezeigt und des etwanigen Ab-
schoffes halber anbey zu Unserer Entschliessung gebracht, solches ist Uns
geziemend vorgetragen worden.

Nachdem Wir nun geschehen lassen können, daß gedachter Nachlass
nach Kiel gegen einflweilige Innefassung eines Quanti von 10 p. Cent bis zu
Unserer disfallsigen weiteren Entschliessung verabfolget werden möge;

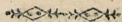
Als ist hierdurch Unser Begehren, ihr wollet in dessen Gemätsheit das
Weitere veranstalten, demnächst aber, da das Abschofs-Recht zwischen hie-
sigen und denen Königl. Dänischen Landen unter andern, in so weit es per
modum retorsionis ausgeübet worden, durch wechselseitige Conventionen
aufgehoben ist, Uns darüber, ob ihr von dem aus eurer Gerichtsbarkeit,
außerhalb Landes gehenden Vermögen auch extra casum retorsionis Abschofs
zu erheben berechtiget seyd, mit Beyfügung einiger sothanes Befagniß
erweisender Fälle, euren anderweiten Bericht gehorsamst erflatten.

Daran etc. Datum Dreßden, den 12. Febr. 1787.

An
den Rath zu Oschatz.

No. XIV.

§. XXIV. L. g. Uns ist geziemend vorgetragen worden, was ihr, in Sachen, Char-
lotten Sophien, verwittbet gewesenen von Pöllnitz Verlassenschaft, und den
von der Universal-Erbin, der zu Christiania in Jütland sich aufhaltenden
Eleono-

Eleonoren Charlotten Christinen von Seydewitz disfalls zu fordernden Abschofs betreffend, mit Einfendung zurückfolgender 3 St. Act. unterm 5. May ai. curr. unterthänigst einberichtet.

Wie nun in der Sache auf die Sicherstellung derer Legatariorum, in so ferne selbige nicht bereits befriediget, gehöriger Bedacht zu nehmen ist;

Also können Wir hiernächst geschehen lassen, daß obenannter von Seydewitz derjenige Theil von gedachter Verlassenschaft, welcher nach Abzug derer von ihr zu bezahlenden Legatorum, Passivorum und Unkosten, übrig bleibt, als der Nachlass einer adelichen Person abschofsfrey verabfolget und deme gemäfs das Weitere verfüget werden möge.

Daferne aber eure Gerichts-Obrigkeit ein Befugnifs, Abzugs-Geld zu fordern, rechtsbeständigerweise hergebracht, und dieselbe, mehrersagte von Seydewitz mit Entrichtung des Abschosses gegen Anschaffung verbindlicher obrigkeitlicher Reversalien, zu verschonen, nicht gemeynet ist;

So habt ihr deshalb züförderst euern anderweiten Bericht cum Actis gehorsamt zu erfatten, auch solchenfalls zugleich, worauf sothanes Befugnifs sich gründe, und ob das von der Defuncta in Besitz gehabte Haus bereits verkauft sey, ingleichen ob eure Gerichtsherrschaft das Abzugsgeld auch von dem Mobiliar-Nachlasse zu fordern, sich berechtiget halte? mit anzuzeigen.

Mochtens etc. und etc. Datum Dresden, den 5. Decbr. 1783.

An
die Fürstl. Hohenlohiſch. Gerichte
zu Oppurg.

No. XV.

§.XXVIII L. g. Uns ist aus dem zu Unserm Cammer-Collegio von dem vormaligen Amtmann Otto zu Zörbig, nebst Beyfügung zurückfolgender Acten sub W. No. 122. unterm 21. May ai. curr. erstatteten unterthänigsten Berichte geziemend vorgetragen worden; welchergestalt derselbe auf Beytreibung des Abschosses von 900 Mfl. Erbe-Geldern, welche Johann Caspar Werner zu Hinnsdorf an seine Schwester Dorotheen Christinen verehlichte Müllerin zu Cöfsitz im Anhalt-Cöthnischen, theils bereits bezahlt, theils noch zu bezahlen hätte, angetragen, und zugleich, ob nicht beyde, wegen einer, dem Anseheine nach, intendirten Defraudation, zu bestrafen seyn möchten? anheim gegeben:

Nun

Nun sind Wir zwar ermeldeten Werner und die Müllerin dieserhalb mit Strafe anfehen zu lassen, nicht gemeynet, begehren aber hierdurch, du wollest von denen an die Müllerin bereits verabfolgten 650 Mfl. Erbegeldern den gewöhnlichen Abschofs an 10 p. Cent einbringen, und hiernächst Werner, daß er, ohne des Amtes Vorbewußt, den Ueberrest von 250 Mfl. auszuzahlen sich enthalten solle, bey nachhafter Strafe, bedeuten.

Mochtens etc. und etc. Datum Dresfden, den 8. Novbr. 1774.

An
den Amtsverrefer
zu Zörbig.

No. XVI.

§. XXXV. L. g. Wir können auf euren unterm 24. mens. praet. nebst zurückfolgenden Actis erstatteten Bericht geschehen lassen, daß die aus eurem Orte an den in Königl. Dänischen Kriegs Diensten zu Aalburg sich befindenden Johann Christoph Müller gehende väterliche Erb-Portion, gegen Entrichtung des bey euch gewöhnlichen Abschosses an 5 pro Cent, oder aber den zu Aalburg hergebrachten, in so ferne letzterer ein mehreres beträgt, dahin verabfolget werde und ist hierdurch Unser Begehren, ihr wollest in dessen Gemäfsheit das Weitere veranstalten.

Mochtens etc. und etc. Datum Dresfden, den 7. Septbr. 1787.

An
den Rath zu Weißenfee.

No. XVII.

§. XLI. L. g. Wir können auf deinen unterthänigsten Bericht vom 16ten Februar ai. curr. geschehen lassen, daß die von der in der Vorstadt Neumark zu Jüterbogk verstorbenen Annen Elisabeth Brummin aus Bocha hinterlassene Gerade ihren nachgelassenen drey Intestat-Erben, Gottfried Brummin und Consorten, unter dem gemeinen Erbe mit verabfolget werde und ist hierdurch Unser Begehren, du wollest deme gemäfs das Weitere verfügen.

Mochtens etc. und etc. Datum Dresfden, den 21. Jul. 1790.

An
den Beamten zu
Jüterbogk.

No. XVIII.

No. XVIII.

§ XLIII. R. I. g. Wir wollen, auf eure sub datis den 22. Septbr. a. c. und 9. hujus erstattete unterthänigste Berichte, nunmehr geschehen lassen, daß des allhier verstorbenen Vice Hofwirthschafts-Secretarii, Christian Gottlieb Richters, Verlassenschaft denen Interessenten, und unter dieser auch das Heergeräthe, daferne von denen solches verlangenden Richterfchen Kindern, wie dergleichen zu Rendsburg nicht üblich, jedoch unter dem Erbe von dort mit anhero verabfolget werde, glaubwürdig bescheiniget wird, als ein Theil des Erbes, auch übrigens die nach Rendsburg gehende Erb-Portion, wenn die dafelbst wohnhaften Richterfchen Erben nicht unter des dasigen Raths-Gerichtsbarkeit stehen, in Gemähsheit der über die wechselseitige Aufhebung des Abschofs-Rechts zwischen hiesigen und den Königl. Dänischen Landen im Jahr 1776. getroffenen anderweiten Convention, abschofs-frey, außerdem aber gegen ein Abzugs-Geld von 10 p. Cent, jedoch mit Ausschluss des von dem Nachlasse auf des Defuncti nach Sambor in Pohlen verheyrathet gewesene Schwester kommenden 3ten Antheils, verabfolget werden möge.

Wannhero hierdurch Unser Begehren, ihr wollet deme allen gemähs das weitere Nöthige veranstalten, auch so viel der abwesenden Richterfchen Schwester Erb-Antheil betrifft, mit Erlassung der Edictalien gebührend, und sodann ferner nach Vorschrift derer Rechte verfahren.

Mochtens etc. 3 Vol. A^o. und etc. Dat. Dresden, den 15. Dec. 1785.

An
die Beamten allhier.

JUL 1785

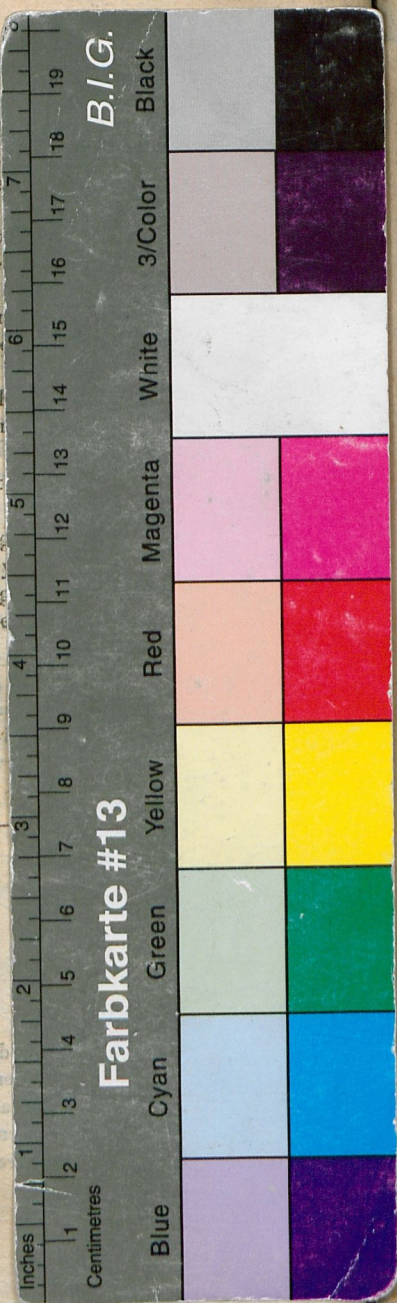

Leipzig, Diss. 1793

ULB Halle 3
004 350 43X

DE
GABELLAE DETRACTIONE
EX VSV
FORI SAXONICI ELECTORALIS
AESTIMANDA
SPECIMEN II.

1793, 18

ILLVSTRIS IVRECONSVLTORVM ORDINIS
AVCTORITATE
PRAESIDE
SAMVELE FRIDERICO IVNGHANSIO
IVR. VTR. DOCT.

DIE XXX. MAII A. R. S. c1010cclxxxiii.

H. L. Q. CC.

COLLOQVIVM PVBLICVM INSTITVET
IOANNES GOTTL0B BEYERVS
FRIBERGENSIS

LIPSIAE
EX OFFICINA SAALBACHIA

